

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2364

Vragen van de leden **Van Velzen** (SP), **Jacobi** (PvdA), **Brinkman** (PVV) en **Peters** (GroenLinks) aan de staatssecretaris van Defensie en de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de bouwstop in Volkel door het niet vaststellen van een Milieu Effect Rapportage (MER) voor de luchtmachtbasis. (Ingezonden 25 maart 2009)

1
Is het u bekend dat de inwoners van Volkel al jaren wachten op het vaststellen van definitieve geluidscontouren voor de vliegbasis Volkel?

2
Herinnert u zich dat uw ambtsvoorganger, de heer Van Hoof, in november 1999 aan het College van B&W van de Gemeente Uden aangaf dat de zoneringsprocedure voor de geluidscontouren van de Vliegbasis Volkel in het jaar 2001 of 2002 afgerond zou zijn?

3
Kunt u aangeven waarom het zo enorm lang moet duren om deze geluidscontouren vast te stellen?

4
Is het u bekend dat in Volkel al sinds 1986 een groot probleem is door de indicatieve geluidscontouren, omdat er hierdoor feitelijk een bouwstop van toepassing is voor het gehele dorp?

5
Deelt u de mening dat het onwenselijk is dat doordat deze procedure zo tergend traag verloopt, dit dorp leegloopt (van 4.100 inwoners op moment van bouwstop naar op dit moment 3.500 inwoners), jonge mensen het dorp verlaten en mede daardoor extreem vergrijst, met alle consequenties van dien voor de leefbaarheid van het dorp?

6
Deelt u de mening dat deze nijpende situatie in Volkel snel opgelost moet worden, deze procedure met spoed ter hand moet worden genomen en met een maximale inspanning tot een afronding moet komen?

7
Kunt u aangeven welke stappen er voor het vaststellen van de definitieve geluidscontouren doorlopen moeten worden, zoals het definitief vaststellen van de MER en het Luchthavenbesluit Volkel, wanneer dit zal gebeuren en bij wie welke verantwoordelijkheid ligt?

8
Kunt u inzichtelijk maken hoeveel van de huidige indicatieve geluidscontouren daadwerkelijk «vol» werd gevlogen in de afgelopen jaren?

9
Bent u bereid bij het vaststellen van de definitieve geluidscontouren de leefbaarheid voor de bewoners en dus ook het draagvlak van de

luchtmachtbasis, van doorslaggevend belang te laten zijn? Zo nee, waarom niet?

10
Bent u bereid de vliegroutes zodanig te verleggen dat er minimale geluidsoverlast zal zijn en dat de geluidscontouren zo komen te liggen dat die dorpen die behoefte hebben aan woningbouw daartoe (meer) mogelijkheden hebben? Zo nee, waarom niet?

11
Is het waar dat u het MER rapport, waaruit blijkt dat de «Niemeskant-reductieF16-variant» de meest milieuvriendelijke variant en tevens de voorkeursvariant is, reeds geaccepteerd heeft? Wat is uw oordeel over deze «Niemeskantvariant», waarbij de 35 Ke contour zo gelegd wordt dat er voor het dorp Volkel weer ruimte ontstaat om te bouwen?

12
Deelt u de mening dat het rapport van het Nederlands Luchtvaart- en Ruimtevaartlaboratorium (NLR) nog geen duidelijkheid biedt over de effecten van geluid ten aanzien van het woon- en leefgenot alsmede de geluidscontouren voor de omwonenden van de luchtmachtbases Volkel en Leeuwarden? Zo nee, waarom niet? Bent u bereid pas een voorstel voor

besluitvorming voor te leggen over de opvolger van de F-16 als er duidelijkheid is over de geluidsconsequenties van het te kiezen toestel voor de directe omgeving van Vliegbasis Volkel en Leeuwarden? Zo nee, waarom niet?

13

Deelt u de mening dat de opvolger van de F-16 geen extra negatieve consequenties mag hebben voor de omgeving nabij de vliegbasis? Zo nee, waarom niet?

14

Bent u bereid deze vragen vóór 10 april te beantwoorden met het oog op het algemeen overleg over de opvolging van de F-16?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Boekstijn (VVD), ingezonden 18 maart 2009 (vraagnummer 2009Z04948).

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **De Vries** (Defensie), mede namens de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (ontvangen 16 april 2009)

1 t/m 3

De procedure voor de vaststelling van de geluidszone voor het militaire luchtvaartterrein Volkel is in 1985 begonnen met de vastlegging van een indicatieve geluidszone in het Structuurschema Militaire Terreinen (SMT). In 1997 is de geluidszone op basis van de Luchtvaartwet vastgesteld, maar de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft het desbetreffende besluit in een uitspraak van 25 januari 2000 vernietigd. Als gevolg daarvan moest een nieuwe procedure worden gevolgd om de geluidszone vast te stellen. Onderdeel van deze procedure is de uitvoering van een milieueffectrapportage (MER). Vooruitlopend op de wijziging van de Wet luchtvaart (Regelgeving burgerluchthavens en militaire luchthavens, Stb 2008, 561) heeft het onderzoek voor de MER zich op meer milieuaspecten gericht dan geluidsbelasting alleen. Ook zijn in de MER de mogelijkheden van gewijzigde vliegprocedures gezien in verband met de wens woningen te

bouwen in het dorp Volkel. Dit onderzoek moest met grote zorgvuldigheid geschieden, vanwege de hoge eisen die in de rechtspraak aan de besluitvorming worden gesteld. Als gevolg van de duur van het wetgevingsproces, de MER en het overleg met de regio kon het beperkingengebied waarvan de geluidszone deel zal uitmaken, niet eerder worden vastgesteld. De MER is op 28 januari 2009 aangeboden aan de Commissie voor de m.e.r. (Cmer). Zodra de eerdergenoemde wijziging van de Wet luchtvaart van kracht wordt, naar verwachting midden 2009, zal met de procedure voor een ontwerp-luchthavenbesluit voor de luchthaven Volkel worden begonnen.

4

Dit is ons bekend. De geluidszone heeft onder meer tot doel de wettelijk toegestane geluidsbelasting af te bakenen ter bescherming van de omgeving van het luchtvaartterrein. Daarnaast worden geluidwerende voorzieningen getroffen aan bestaande woningen binnen de 40 Ke geluidscontour. Door de indicatief in het SMT vastgelegde geluidszone (1985) zijn deze doelen – ondanks het ontbreken van een wettelijk vastgestelde geluidszone – in de praktijk bereikt. Een ander gevolg van deze indicatief vastgelegde geluidszone is de beperking van nieuwbouw van woningen op grond van het Besluit geluidsbelasting grote luchtvaart, waardoor uitbreiding van het dorp Volkel niet mogelijk is gebleken.

5 en 6

De bestaande procedures nemen inderdaad geruime tijd in beslag. De gewijzigde Wet luchtvaart, die midden 2009 in werking zal treden, zorgt voor vereenvoudiging van deze procedures. De voorbereidingen zijn erop gericht zo spoedig mogelijk na invoering van de gewijzigde Wet luchtvaart een bestuurlijk overleg te houden over het ontwerp-luchthavenbesluit. Met dit bestuurlijk overleg vangt de wettelijke procedure aan waarmee het luchthavenbesluit voor de vliegbasis Volkel zal worden vastgesteld. Indien in dit ontwerp luchthavenbesluit wordt gekozen voor de «Niemeskant-variant F16-reductie» uit de MER, zullen

nieuwbouwmogelijkheden voor Volkel worden geschapen.

7

De volgende stappen kunnen worden onderscheiden:

- De MER is gereed, en is op 28 januari 2009 door de staatssecretaris van Defensie mede namens de minister van VROM aangeboden aan de Cmer.
- Het ontwerp-luchthavenbesluit wordt nu door de ministeries van Defensie en VROM voorbereid, waarna op ambtelijk niveau overleg met de regio volgt.
- Het bestuurlijk overleg over de MER en het ontwerp-luchthavenbesluit is voorzien voor september 2009. Dit is mede afhankelijk van de invoeringsdatum van de gewijzigde Wet luchtvaart, die de basis biedt voor de vaststelling van een luchthavenbesluit.
- Daarna volgt de advisering door de Commissie voor de Duurzame Leefomgeving (CDL) en de tervisielegging van de MER en het ontwerp-luchthavenbesluit. De verwachting is dat de hiermee samenhangende procedure voor het einde van dit jaar zal zijn voltooid. Begin volgend jaar wordt het toetsingsadvies van de Cmer verwacht.
- Na een positief toetsingsadvies van de Cmer en interdepartementaal overleg en de verwerking daarvan in het ontwerp-luchthavenbesluit, volgt advisering door de Raad voor de Duurzame Leefomgeving (RDL) en, in maart 2010, de behandeling in de ministerraad.
- Na instemming van de ministerraad wordt het ontwerp-luchthavenbesluit ter advies aan de Raad van State voorgelegd.
- Na een positief advies van de Raad van State kan het luchthavenbesluit naar verwachting midden 2010 worden vastgesteld en gepubliceerd in het Staatsblad.
- Daarna staat voor belanghebbenden de mogelijkheid van beroep open tegen het luchthavenbesluit bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Indien hiervan wordt gebruikgemaakt, duurt het nog enige tijd voordat het luchthavenbesluit onherroepelijk wordt.

8

In de afgelopen vijf jaren zijn in ieder jaar de grenzen (aan de zijkant) van de indicatieve geluidszone nagenoeg bereikt. Een toename van meer dan 10 procent van het vliegverkeer zou in deze jaren tot overschrijding van de geluidsnorm hebben geleid.

9

De geluidszone moet toereikend zijn voor de operationele taakstelling van de vliegbasis Volkel zoals verwoord in het tweede SMT, waarmee beide Kamers hebben ingestemd. Bij de vaststelling van de definitieve geluidzone zal zo veel mogelijk rekening gehouden worden met de kwaliteit van de leefomgeving (geluidbelasting, woningbouw etc.). De rekenresultaten, die opgenomen zijn in de aanvulling op het MER, geven aan dat het aantal woningen binnen de (bepalende) 35 Ke contour nagenoeg gelijk blijft. Binnen de 40 Ke neemt het aantal woningen af. Het aantal woningen binnen de 30 Ke contour neemt substantieel toe. Er zullen dus minder mensen met een hoge geluidbelasting geconfronteerd worden en meer mensen met een relatief lagere geluidbelasting.

10

Het uitgangspunt is, rekening houdend met de operationele taakstelling en vliegtechnische, vliegveiligheids- en verkeersleidingsaspecten, de vliegroutes zodanig vast te stellen dat de geluidsbelasting zoveel mogelijk wordt beperkt en er mogelijkheden voor woningbouw ontstaan. Dit is ook het uitgangspunt van de «Niemeskant-variant F-16 reductie».

11

De MER is door het bevoegd gezag aanvaard. De «Niemeskant-variant F16-reductie» biedt de gewenste mogelijkheden voor woningbouw bij het dorp Volkel.

12 t/m 14

Op 16 maart jl. heb ik de Kamer geïnformeerd over de resultaten van de analyse van het NLR van de maximale geluidsniveaus van de kandidaat-toestellen (Kamerstuk 26 488, nr. 153). Zoals ik in de brief heb uiteengezet voert het NLR nog aanvullende berekeningen uit van de effecten van het F-35-geluid op de geluidszoneringen van de vliegbases Leeuwarden en Volkel. De Kamer zal over de resultaten worden geïnformeerd. Zoals bekend is de

besluitvorming over de definitieve vervanging van de F-16 voorzien voor 2010. Daarbij zullen ook de milieueffecten, waaronder de geluidsbelasting voor de omgeving, worden betrokken.

Bij verschillende gelegenheden heb ik aangegeven dat de effecten van de vliegbewegingen van de opvolger van de F-16 dienen te passen binnen de wettelijke geluidcontouren (35 Ke).